
YUNANİSTAN VE SİRBİSTAN'DAKİ SEÇİMLER NE GETİRDİ? - 10 MAYIS 2012

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Dr. Erhan Türbedar

TEPAV, 9 Mayıs 2012

6 Mayıs Pazar günü Yunanistan ve Sırbistanda gerçekleşen seçimler dünya gündeminin önemli konuları arasında yer aldı. Her iki ülkedeki liderler seçim kampanyalarında, ekonomik durumun iyileştirilmesi yönünde vaatlerde bulundu. Sırbistandaki seçim sonuçları mevcut siyasi tabloda büyük değişiklik yaratmadıysa da, Yunanistan seçimlerden sonra daha derin bir siyasi kriz içine kaymış oldu.

Yunanistanda geçmiş yıllarda gerçekleşen seçimlerde rekabet geleneksel olarak PASOK ile Yeni Demokrasi arasında yaşanıyordu. Dahası, bu iki siyasi parti oyların en büyük kısmını kazanıyordu. Ne var ki 6 Mayıs seçimiyle birlikte PASOK ile Yeni Demokrasinin Yunanistandaki siyasi tekeli kırılmış oldu. Bu iki parti toplam oyların sadece 32sini alarak, büyük bir oy kaybına uğradı. PASOK ile Yeni Demokrasinin böyle bir duruma düşmesine neden olan, Yunanistan ekonomisine ilişkin destekledikleri sıkı ekonomik tedbirlerdir. Hatırlatmak gerekirse, Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası ve IMFnin oluşturduğu Troyka, Yunanistana verilen mali yardımlar karşılığında, Atınayı oldukça sıkı ekonomik tedbirler almaya zorladı. Bunun Yunan halkına faturasının ne kadar ağır olduğunu gösteren olgu, kemer sıkma önlemleri yüzünden hanehalkının ortalama gelirinin neredeyse yüzde 50 oranında gerilemiş olmasıdır. İşte bu nedenle Yunanlar, ülkelerine dayatılan sıkı tedbirler karşısında kendilerini kurban olarak görerek, son seçimde oylarını aşırı solcular ve aşırı sağcılardan yana kullandılar. Çünkü hem aşırı solcular, hem de aşırı sağcılar, Atınaya kabul ettirilen ekonomik tedbirlere kararlı bir şekilde karşı çıkıyor.

PASOK ve Yeni Demokrasinin bir araya gelmesi kolay olmadığı gibi, kendi aralarında bir koalisyon anlaşmasına varsalar bile mecliste gerekli çoğunluğu sağlayamazlar. Diğer taraftan sol duruşlu partilerin de kendi aralarında yeterince işbirliğinde olmadıkları gerçeğinden hareketle, Yunanistanda seçimlerin tekrarlanma ihtimalinin ciddi olduğu sonucuna varılabilir. Seçimlerin tekrarlanması ise Yunanistanda aşırı sağın yükselişinin korkutucu boyutta olduğu gerçeğini değiştirmez. Bu durum, önümüzdeki dönemde Yunanistandaki göçmen işçileri ve kısmen azınlıkları daha zor günlerin beklediğine işaret ediyor. Diğer taraftan mevcut veya benzer bir meclis yapısıyla, Yunanistanın açık sorunu bulunduğu Türkiye ve Makedonya gibi ülkelere karşı pek yapıcı davranması da beklenemez. Elbette, Yunanistandaki ekonomik ve siyasi krizin bundan sonra da Avro Sahasına ve dünya mali piyasalarına olumsuz yansımaları olabilecektir.

Sırbistan seçimlerine gelince, 6 Mayıs genel seçimleri bu ülkede bir siyasi depreme neden olmadı. Ekonomik iyileşmenin sağlanamamış olması yüzünden Sırbistanda da halkta memnuniyetsizlik

yüksekti. Ancak galiba Sırbistan hükümeti, ekonomik başarısızlıkların kendilerinden değil, dünyadaki gelişmelerden kaynaklandığı noktasında halkı ikna etmeyi başardı. Bu nedenle Yunanistanın aksine, Sırbistanda halk iktidarı cezalandırma yoluna gitmedi. Seçim sonuçları, Boris Tadiçin ikinci turda yeniden cumhurbaşkanı olarak seçilme

ihtimalinin yüksek olduğuna, bir önceki hükümetin ise biraz farklılaştırılmış bir koalisyonla yeniden işbaşına gelebilme olasılığının yüksek olduğuna işaret ediyor. Gerçi mevcut koşullarda Sırbistan Sosyalist Partisi etrafındaki koalisyon yeni hükümetin kurulmasında kilit rol oynayacaktır. Sırbistanın savaştan savaşa sürüklendiği 1990lı yıllarda Sırbistanın mutlak hakimi olan Sırbistan Sosyalist Partisi son yıllarda, Avrupa yanlısı siyasi güçleri desteklemek suretiyle geçmişteki kirli sicilini temizlemeye çalışıyor. Aşırı milliyetçi Sırp Radikal Partisinden türeyen Sırp İlerleme Partisi de bir Avrupa gündemi benimseyerek, geçmişe ait kirli sicilini temizlemeyi niyet ettiğini belli ediyor. Bu yöndeki gelişmeler ise sadece Sırbistanın kendisi açısından değil, bölgesel istikrar bakımından da önem arz ediyor. Aşırı milliyetçi duruş sürdürmeye devam eden Sırp siyasi partilerin, Yunanistanın aksine, Sırbistan meclisine giremediklerinin altı çizilmelidir.

Netice olarak, Yunanistandaki seçimler Brükselin endişeyle karşıladığı çok farklı bir siyasi tabloyu ortaya çıkardı. Seçim sonrası Sırbistan ise, seçim öncesinden çok farklı değil. Ayrıca iktidara hangi koalisyon gelirse gelsin, Sırbistanda Brüksele karşı bir Avrupa gündemi devam edecek gibi görünüyor.

Kaynak/Source: